

Veileder

Bruk av SOSI-modellene i interne systemer

Dette notatet erstatter/supplerer "Forholdet mellom objekttyper og temakoder" (2006) tilgjengelig på <http://www.kartverket.no/Standarder/SOSI/Retningslinjer-og-veiledere-SOSI/>

1 Objekttyper i SOSI

En av de viktigste utfordringene knytta til det å representere den virkelige verden i en database, er å identifisere objekttypene.

I SOSI Generell objektkatalog er objekttypene for de ulike fagområdene identifisert. Objekttypene kjennetegnes ved

- Et objekttypenavn. Objekttypenavn ble innført i SOSI i versjon 2.0 (1992), som supplement til temakoder og gjort obligatorisk i SOSI i versjon 3.3 (2001).
- En forklaring/definisjon
- En liste med egenskaper. Egenskapslista er felles for alle objekter som tilhører objekttypen, men egenskapene kan ha ulik verdi for de ulike objektene. Eksempel: Alle bygninger skal ha et byggeår, men byggeåret kan variere fra bygg (objekt) til bygg (objekt)
- Assosiasjoner til andre objekttyper

I de første versjonene av SOSI generell objektkatalog, ble det benyttet en 4-sifret tallkode ("temakoder") for objekttypenavn. I SOSI versjon 4 (årsskiftet 2006/2007) er temakoder ikke lenger lovlig innhold på SOSI-datasett. Det betyr at alle objekter som skal utveksles på "lovlig SOSI" må bruke objekttypenavnene slik de er definert i fagområdestandardene og i produktspesifikasjonene.

2 SOSI for datautveksling

SOSI er en samling standarder innenfor beskrivelse av geografiske objekter, SOSI som utvekslingsformat beskriver først og fremst hvordan informasjon skal utveksles mellom aktører. Det betyr at alle som skal utveksle informasjon med andre, bør forholde seg til modellene i SOSI Generell objektkatalog og i eventuelle SOSI produktspesifikasjoner.

Utvekslingen blir mye enklere dersom de som leverer og de som mottar data kan basere seg på en felles forståelse av fagområdet, og hvordan fagområdene skal deles inn i objekttyper. Felles forståelse av objekttyper er hovedfundamentet for dette.

3 SOSI-modeller internt i organisasjoner/prosjekt

I en organisasjon og i ulike typer prosjekter, kan det være hensyn som gjør at SOSI-modellene må suppleres og kanskje også modifiseres. Slike vurderinger er helt i

samsvar med SOSI. Det er viktig at en uansett hva slags modifiseringer som blir gjort, har en klar "mapping" fra den interne modellen og til SOSI-modellen. I slike vurderinger er objekttypene viktig. Interne modifiseringer kan være:

- Internt objekttypenavn. Objekttypenavnene i SOSI er tekst, og til dels lange tekster. Det er ingenting i veien for at de som ønsker det kan (i organisasjonsinterne systemer) benytte andre objekttypenavn.
- Interne egenskapsnavn. På samme måte som for objekttypenavn, kan det tenkes det er grunner for å benytte interne egenskapsnavn.
- Utvidet egenskapsliste. Det kan for interne formål være ønskelig å supplere egenskapslista i SOSI med flere egenskaper. Eksempel på slike "tilleggsegenskaper" er informasjon en ledningseier har om hvilke abonnenter som er tilknyttet et ledningsnett. Hvordan dette modelleres, er opp til organisasjonen som er ansvarlig for informasjonen. Ved en eventuell SOSI datautveksling vil slik informasjon ikke bli tatt med.

Det kan i interne systemer også være aktuelt å slå sammen det som i SOSI Generell objekttype og i SOSI produktspesifikasjoner er flere objekttyper til en objekttype. På tilsvarende kan det være aktuelt å splitte en SOSI objekttype i flere interne objekttyper. De som gjør slike tilpassninger i de interne modellene, må sørge for at det finnes entydige mappingregler for hvordan en splitter/slår sammen de interne objekttypene til "SOSI-objekttyper" når de skal utveksles på "offisiell SOSI".

4 SOSI og interne temakoder

Det er i enkelte fagmiljø innarbeidet tradisjon for å bruke temakoder for å identifisere objekttyper. Temakoder er tallkoder, ofte med 4 siffer.

Som skrevet over, er det tillatt at en i interne databehandling bruker interne objekttypenavn. Dette kan da selvsagt også være objekttypenavn i form av 4-siffratall. Inntil SOSI 4.0 kom i årsskiftet 2006/2007 var slike temakoder del av SOSI-standard, og de som ville benytte temakoder kunne finne verdiene i standarden. De som ennå (dvs etter 2007) finner det formålstjenlig med slik temakodebaserte objekttypenavn, må selv definere sine koder.

De som ennå ønsker å bruke temakoder og som skal utveksle data med "andre", må derfor selv sørge for at de kjenner til SOSI-modellen for det aktuelle fagområdet. De må videre sørge for at de i de interne systemene baserer seg på samme objekttypeinndeling av fagområdet som SOSI-modellen gjør. De må sørge for at de interne navnene (på objekttypene og egenskapene) blir oversatt til/fra SOSI objekttypenavn og SOSI egenskapsnavn når informasjonen skal utveksles med andre

21. februar 2014

Standardiseringssekretariatet
Kartverket